

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4905/23
13.6.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ирене Трифуновић Радуловић, председника већа, Јасне Беловић и Иде Никитовић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији су пуномоћници Ана Михаиловић и Љубица Вучетић, адвокати из Београда, Сарајевска 11, против тужених ББ из ..., чији је пуномоћник Ненад Рудовић, адвокат из Београда, Париске комуне 12 и ВВ из ..., чији је пуномоћник Јелена Јефтић Маџаревић, адвокат из Београда, Булевар уметности 23/1, ради утврђења, одлучујући о жалби туженог Срђана Јелисавчића, изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П 1337/19 од 01.03.2023. године, у седници већа одржаној дана 13.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог ББ и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П 1337/19 од 01.03.2023. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 1337/19 од 01.03.2023. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и утврђено да је тужила у току трајања ванбрачне и брачне заједнице са туженим ББ, по основу доприноса у стицању брачне тековине, сувласник на идеалном делу од 83,59% на следећим непокретностима: 1) на идеалном сувласничком делу од 1/2 на непокретностима уписаним у Листу непокретности бр.... на кат.парц.бр. ... КО ... и то: 2) породичне стамбене зграде у улици ... у ..., спратности-приземље, уписане као зграда бр.1, површине под објектом 46 м2; II породичне стамбене зграде у улици ... у ..., спратности-ПР+1 - објекат представља доградњу објекта бр. 1, уписане као зграда бр. 3, површине под објектом 43 м2, као и праву сукоришћења, са заједничким обимом удела на катастарској парцели ...КО ..., укупне површине 4,28 ари, што су тужени ББ и тужена ВВ дужни да признају и да трпе да се на основу ове пресуде тужила укњижи у јавним књигама као носилац права сусвојине на напред описаној непокретности; 3) на

катастарској парцели број ..., улица ..., пашњак пете класе, површине 33 ара и 34 м², уписаној у Листу непокретности бр. ... КО ... – Служба за катастар непокретности Бајина Башта; 4) на викенд кући, означеној бројем 1, улица ..., површине у габариту 46 м², корисне површине 47 м², спратности ПР и ПК, изграђеној на кат. парц. бр. ... КО ..., као и на катастарској парцели бр. ..., улица ..., земљиште под зградом-објектом, површине 46 м², уписаним у Листу непокретности бр. ... КО ... – Служба за катастар непокретности Бајина Башта; 5) на катастарској парцели бр. ..., улица ..., пашњак пете класе, површине 5 ари и 10 м², уписаној у Лист непокретности бр. ... КО ... – Служба за катастар непокретности Бајина Башта, а што је тужени ББ из ... дужан да призна и да трпи да се на основу ове пресуде тужиља укњижи у јавним књигама као носилац права сусвојине на напред описаним непокретностима. Ставом другим изреке, утврђено је да је ништав уговор о купопродаји непокретности закључен између туженог ББ, као продавца, и тужене ВВ, као купца, оверен код Другог основног суда у Београду дана 07.04.2014. године под Ов I бр. 18223/14, у делу којим се купцу преноси право власништва на 83,59% на непокретностима уписаним у Листу непокретности бр. ... (сада Лист непокретности бр. ...), на кат. парц. бр. ... КО ..., и то на праву сувласништва на 1/2 идеалних делова: 1) породичне стамбене зграде у улици...у ..., спратности – приземље, уписане као зграда бр.1, површине под објектом 46 м² и 2) породичне стамбене зграде у улици ...у ..., спратности – ПР + 1 – објекат представља доградњу објекта бр. 1, уписане као зграда бр. 3, површине под објектом 43 м², као и на праву сукоришћења са заједничким обимом удела на кат. парц. бр. ... КО ..., укупне површине 4 ара 28 м². Ставом трећим изреке, обавезан је тужени ББ да тужиљи на име дуга на основу регресног захтева за издржавање њихових синова ГГ и ДД исплати износ од укупно 731.336,32 динара са законском затезном каматом од подношења тужбе па све до исплате, уплатом на тужиљин текући рачун бр. ... који се води код “Banca Intesa” а.д. Београд. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени ББ да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 736.350,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом петим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка у односу на тужену ВВ.

Против наведене пресуде, жалбу је благовремено изјавио тужени ББ због битне повреде парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке, применом члана 386 ЗПП (“Сл. гласник РС” бр. 72/11 са изменама и допунама), апелациони суд изводи закључак да је жалба неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 ЗПП на које Апелациони суд пази по службеној дужности, а неосновано се указује на повреду из тачке 12 наведене законске одредбе, с обзиром да су изнети разлози јасни, међусобно сагласни, потпуни и непротивречни.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља и тужени ББ засновали су ванбрачну заједницу крајем децембра 2000. године, брак су закључили 03.10.2002. године, а њихова брачна заједница је трајала до 19.08.2011. године, с тим да је брак формално разведен 2015. године. У току трајања брачне заједнице тужиља и тужени су добили сина ГГ рођеног 07.02.2003. године и ДД рођеног 20.12.2009. године. Током

трајања њихове заједнице купљено је поткровље у улици ... у ..., у фази грубих радова и адаптирано је у стан. Према наводима тужиље до септембра месеца 2001. године супружници су живели у изнајмљеном стану у ... а до маја месеца 2002. године када су се преселили у стан који се налази у склопу куће у улици ... су живели у изнајмљеном стану на Тужиља је од 1998. године била запослена у ... а до 31.12.2000. године радила је у ..., од 01.01.2001. године па све до јануара месеца 2011. године била је запослена у ..., док је у време престанка заједнице живота са туженим ББ била запослена у ... У време заснивања заједнице живота са тужиљом тужени ББ је радио као комерцијалиста у ... у којем је радио до августа 2001. године, након чега је пар месеци са другом држао продавницу ..., а после тога није радио. Тужиља је након пресељења у ... од оца добила половни аутомобил марке "Опел суза", који је пар година раније плаћен 5.000,00 евра.

Тужени ББ је кум туженој ВВ и њеном супругу и када су тужиља и он сазнали да тужена ВВ и њен супруг имају намеру да продају поткровље у кући у ... која је била у изградњи, отишли су да погледају понуђено поткровље до кога се долазило мердевинама а кућа је иначе тада била озидана и стављена под кров, ангажовали су стручно лице грађевинске струке ... који је прегледао објекат и проценио да објекат може да се адаптира у простор за становање, за поткровље је била договорена цена од 300,00 по м2 тако да је плаћено нешто преко 18.000,00 ДЕМ, а новац којим је исплаћена купопродајна цена су стекли заједничким радом. Одмах по закључењу уговора плаћен је део купопродајне цене у износу од 10.000,00 ДЕМ, док је остатак купопродајне цене исплаћиван сукцесивно у наредне три године. Радови на адаптацији и завршетку поткровља трајали су од септембра 2001. године до фебруара 2002. године, с тим што је фасада урађена месец дана касније. Финансирање радова на поткровљу вршено је претежно тако што је раднике ангажовао тужиљин отац и плаћао их је, док су набавку материјала финансирали тужиља и тужени, а тужиљином оцу су повремено давали мање износе на име превоза радника од Беле Цркве до Београда и натраг, док су такође сносили трошкове исхране радника. На извођењу радова у поткровљу учествовали су сведоци ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ, ИИ, ЈЈ, КК, ЛЛ и ЉЉ који су били ангажовани од стране сведока ММ, оца тужиље, њихове трошкове сносио ММ, а радили су бесплатно с обзиром да су пријатељи и колеге ММ.

Током 2006. до 2007. године започета је изградња викендице на пацели ... КО ...коју је наследио тужени, тако што су урађени темељи и плоча, да би 2008. године била направљена викендица од дрвета у основи 46м2 чију изградњу је финансирала тужиља али је део грађе био обезбеђен из шуме туженог, викендица је у целини опремљена и завршена 2009. године. Плац површине 33 ара у КО ... купљен је 2010. године, цена је била неких 400,00 до 500,00 евра по ару. Осим тога је поред ... за цену од 2.000,00 евра купљен је плац површине 5 ари о чему су сачињени купопродајни уговори и као купац је означен тужени. Заједница живота између тужиље и туженог је трајала до 19.08.2011. године, када се тужиља са децом одселила код својих родитеља.

Према наводима тужене ВВ тужиљу је упознала у августу 2001. када је дошла да се договори око детаља у вези са куповином поткровља, када је уговорена купопродајна цена од 18.000,00 ДЕМ, а начин исплате су договорили тужени и њен супруг, с тим што је део купопродајне цене тужени одмах исплатио, а остатак је исплаћивао у ратама у наредне две године, о чему је евиденцију водио њен супруг. Тужиља и тужени ББ су се

у поткровље уселили у септембру 2002. године, а до уселења су долазили повремено и доносили су неке ствари. Тужени јој је у октобру месецу 2013. године понудио на продају стан у поткровљу у кући у улици ..., око чега су преговори трајали више месеци, да би коначно купопродајна цена била договорена у износу од 46.500,00 евра. Тужиљу о намери да купи поткровље није обавестила јер је у том периоду није ни виђала, а с обзиром да је од разлаза тужиље и туженог прошло око три године, сматрала је да су регулисали питање имовине.

Према налазу и мишљењу судског вештака економско-финансијске струке допринос тужиље стицању у заједници износи 83,55%, односно 104/125, док допринос туженог износи 16,41% односно 21/125, узевши у обзир приходе од рада, бригу о деци и породици и приходе остварене од посебне имовине.

С обзиром на напред наведено, с позивом на члан 168 став 2, члан 171 и члан 180 Породичног закона, првостепени суд је одлучио као у ставу првом изреке. Сагласно одредби члана 174 став 1 Породичног закона, а с обзиром да је тужени, као продавац Уговором о купопродаји непокретности од 07.04.2014. године под Ов I бр. 18223/2014 закљученим са туженом ВВ као купцем, без знања и сагласности тужиље располагао имовином стеченом током трајања њихове заједнице живота у уделу од 83,59%, сматрајући да је такво располагање противно принудним прописима применом члана 103 Закона о облигационим односима, првостепени суд је донео одлуку као у ставу другом изреке побијане пресуде. Полазећи од тога да тужени није спорио да је након фактичког престанка заједнице живота са тужиљом није финансијски учествовао у издржавању њихове заједничке деце, а што је био дужан да чини у смислу члана 73 Породичног закона, којим је прописано да родитељи имају право и дужност да издржавају дете под условима одређеним овим законом, да је висина издржавања за период од 19.08.2011. године када је престала фактичка заједница живота између тужиље и туженог, па до 01.05.2014. године тј. на дан 30.04.2014. године износила 1.462.672,64 динара према налазу и мишљењу судског вештака финансијске струке Љубомира Митровић приложеном уз тужбу, првостепени суд је одлучио као у ставу трећим изреке.

Донета одлука је резултат правилне примене материјалног права на правилно и потпуно утврђено чињенично стање које је, супротно наводима жалбе, резултат правилне оцене изведених доказа, а за донету одлуку првостепени суд износи јасне, потпуне и непротивречне разлоге.

Неосновани су жалбени наводи туженог којима се практично оспорава оцена изведених доказа у првостепеног поступку, јер је по оцени овога суда првостепени суд правилно оценио изведене доказе, појединачно и у међусобној вези, а затим и на основу резултата целокупног поступка (члан 8 ЗПП) дао јасне разлоге које чињенице сматра доказаним, па се не доводи у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања до којег је првостепени суд дошао на основу слободног судијског уверења, савесном и брижљивом оценом свих изведених доказа. Правилно првостепени суд прихвата исказ тужиље у коме наводи да је новац за куповину предметног поткровља у износу од 18.000,00 евра стечен заједничким радом, а не из посебне имовине туженог и да она никада није видела 70.000,00 евра у погледу којих тужени истиче да је утрошио у предметну непокретност, јер и по становишту жалбеног суда то потврђује чињеница да

је тужени платио део купопродајне цене за поткровље у износу од 10.000,00 DEM приликом купопродаје, а остатак у ратама у наредне две године, за чим не би било потребе да је поседовао уштеђевину у износу од 70.000,00 DEM.

Пресудом овога суда П 1809/14 од 23.05.2018. године ставом другим изреке, у коме је постала правноснажна, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тражено да се утврди да је тужилац сувласник на идеалном делу од 86,54% на кат.парц. ..., улица ..., пашњак пете класе, површине 14,71 м², уписан у Листу непокретности бр. ... КО ..., у погледу ког захтева и захтева за утврђење својине на предметној катастарској парцели у односу на земљиште под зградом-објектом површине 46 м² у обиму од 83,59%, супротно жалбеним наводима не постоји идентитет, па не може бити речи о правноснажно пресуђеној ствари.

Наводи жалбе да је законска претпоставка о имовини стеченој у браку са односом 50% према 50% садржана у члану 180 став 3 Породичног закона, а да је критеријум зараде само један од критеријума за увећање имовине у корист једног супружника и да не може само он бити основ за увећање имовине једне стране, не утичу на правилност донете одлуке. Правилно првостепени суд, а на основу правилно оцењених доказа, закључује да је узевши у обзир све критеријуме из члана 180 Породичног закона (остварених прихода, вођења послова у домаћинству, старања о деци, старања о имовини, те других околности од значаја за одржавање или увећање вредности заједничке имовине), законска претпоставка о подједнаким уделима супружника оборена, док је судски вештак економско финансијске струке као удео туженог поред прихода од рада (које је у недостатку доказа о запослењу користио из статистичких података о просечним зарадама), обрачунао приход по основу сече шуме и продаје, дакле из посебне имовине туженог, (према налазу судског вештака шумарске струке Бранимира Живановића од 06.06.2022. године по коме је тужени по том основу остварио укупан приход од 2.079,97 евра). Извођење доказа економско-финансијским вештачењем је имало за циљ да у недостатку стручних знања суда из области економије, на основу осталих изведених доказа, уделе у стицању заједничке имовине само математички изрази, па су неосновани наводи жалбе тужених да економско-финансијско вештачење није било довољно за обарање законске претпоставке о подједнаким уделима.

Како из изведених доказа не произлази чињенични основ за примену одредбе члана 180 став 5 Породичног закона, по коме се већи удео једног супружника у стицању појединог права и заједничке имовине може се утврдити само ако је то право економски самостално у односу на остала права из заједничке имовине, а супружник је у стицању тог права учествовао и приходима од своје посебне имовине, без значаја на правилност донете одлуке је указивање на садржину наведене одредбе. Код чињенице да се већи удео у стицању заједничке имовине утврђује у истој сразмери за сва права и обавезе у тренутку престанка заједнице живота у браку (став 4 члана 180 Породичног закона), без утицаја је указивање жалбе да је свака од наведених непокретности засебна економска целина која има свој посебни правни статус, начин стицања и време стицања, те да услови за примену члана 180 став 5 нису испуњени.

Код утврђења да је стан у поткровљу купљен 2001. године, да су парничне странке у децембру 2000. године засновале заједницу живота, без значаја је чињеница

да су ступили у брак 2002. године. Правилност закључка првостепеног суда је заједница живота заснована у децембру 2000. године и према становишту жалбеног суда није доведена у сумњу, јер у самом уговору тужилац приликом потписивања наводи да се стан купује за његову породицу, да је отац тужене већ у септембру 2001. године када су се саслушани сведоци изјаснили да су долазили на локацију ради предузимања радова, ангажовао у циљу изградње предметног простора, о чему се изјаснила и сведокиња ВВ наводећи и да су до усељења повремено доносили неке ствари и да је тужиљу упознала у августу 2001. године када је са туженим ББ дошла да се договоре око детаља у вези куповине поткровља и када је уговорена купопродајна цена од 18.000,00 DEM. Чињеница да је ББ уписан као искључиви власник на предметној непокретности, супротно жалбеним наводима не води закључку да је он из тог разлога био искључиво овлашћен да располаже предметном непокретношћу.

Наводи који се тичу савесности купца ВВ приликом куповине стана 2013. године, осим што би били од значаја код истицања захтева за реституцију, неосновани су с обзиром да њој могућност неразрешених имовинско-правних односа између парничних странака, као куми туженог није могла остати непозната. Тужиља према правилном утврђењу првостепеног суда није била присутна приликом закључења спорног уговора, посебно јер у то време већ није била у заједници живота са туженим, па су наводи жалбе да за располагање заједничком имовином од стране једног супружника није потребна изричита сагласност другог супружника већ је довољно да је знао за располагање и да се томе није противио, с обзиром да о томе докази нису пружени, оцењени као неосновани.

У жалби се неосновано указује на нелогичност изреке у делу који се односи на трпљене уписа, с обзиром да је ставом првим изреке пресуде утврђен тужиљин допринос у стицању заједничке имовине са овде туженим, што за последицу има упис стеченог права у јавну књигу, а што производи правне последице на тужене.

Правилно првостепени суд, а супротно жалбеним наводима цени као неубедљив исказ сведока НН, у делу у коме је навео да је дао половину новца за куповину пашњака од 33 ара и 34 м2, кат. Парц. ... КО ... и да на тај начин оспорава власништво овде туженог и тужиље, с обзиром да куповина непокретности представља строго формални правни посао чији сведок није учесник, док доказе о постојању облигационоправном захтеву није пружио.

Неосновано је и указивање у жалби да садржина писменог доказа Пројекта изведеног објекта за прибављање одобрења за изградњу објекта изграђеног без грађевинске дозволе, указује на то да је викенд кућа број 1 у улици... број ..., изграђеној на парцели ... КО ... изграђена 2000. године, код чињенице да је датум израде 07.05.2008. године, док је податак о времену градње унет по казивању тужиоца. Предметни писани доказ правилно је цењен заједно са другим изведеним доказима применом члана 8 ЗПП, према коме је предметни објекат грађен током трајања заједнице парничних странака, с обзиром да и према схватању жалбеног суда, није прихватљиво да неко ко нема довољно средстава за решавање егзистенцијалног питања-куповине стана у ... где је центар његових животних активности, улаже средства у викендицу, већ је напротив прихватљиво да то чини након решења егзистенцијалног питања стана у

С обзиром да се захтев за регресирање дела издржавања односио на допринос туженог ББ у издржавању синова тужиле и туженог и то ГГ рођеног 07.02.2003. године и ДД рођеног 20.12.2009. године, у периоду од 19.08.2011.године до 01.05.2014.године, жалбени наводи који се тичу чињенице наступања њиховог пунолетства су, у односу на захтев који се односи на период када су били малолетни, без значаја за правилност донете одлуке.

Остали наводи жалбе су били предмет оцене, али како нису од значаја за другачије одлучивање, нису посебно образлагани.

Одлука о трошковима је резултат правилне примене члана 153, 154, 163 ЗПП, док правилност такве одлуке жалбеним наводима није доведена у сумњу.

Из изложених разлога, применом члана 390 ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија
Ирена Трифуновић Радуловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић